

AI-policy

AI-policy

Bakgrund och syfte.....	2
Mål för SCB:s AI-användning	2
Tillämplighet.....	2
Styrande principer.....	3
Princip 1: Vi använder AI på ett ansvarsfullt sätt.....	3
Princip 2: Vi använder AI på ett säkert sätt	3
Princip 3: Vi använder AI på ett effektivt sätt.....	4
Ytterligare vägledning	5

Bakgrund och syfte

AI (artificiell intelligens), utvecklas, etableras och används brett i samhället och påverkar offentliga verksamheter, dess utövare och de som åtnjuter offentlig service på många, i flera avseenden fortfarande okända, sätt.

Syftet med denna policy är att ge alla på SCB vägledning i beslut och handlande på området AI, så att SCB kan vara en myndighet som står för ansvarsfull och etisk användning av AI.

Policyn är ett internt styrdokument för SCB och omfattar alla på SCB som använder eller utvecklar AI för att genomföra sitt arbete och verksamhet på SCB. Policyn kompletteras av AI-riktlinjer och dessa båda styrande dokument täcker in områdena i Diggs riktlinjer för AI-policy.

Mål för SCB:s AI-användning

Vi använder AI för att nå SCB:s strategiska mål, primärt för att

- uppnå en effektiv, innovativ och säker statistikproduktion där vi har förmåga att utveckla och förvalta AI-modeller
- låsa upp medarbetares potential för att förstärka kompetens och frigöra tid med stöd av AI.

Tillämplighet

Policyn omfattar samtliga delar av SCB:s verksamhet och AI på SCB klassificeras utifrån olika typer av tillämpning. Klassificeringen används som **stöd för prioritering, styrning och utveckling av AI-lösningar på SCB**. Den baseras på gemensamma egenskaper vad gäller inriktning, genomförande, användningsfall, tekniska förutsättningar och effekthemtagning.

1 AI i statistikproduktion har som syfte att stödja eller ersätta specifika moment i produktionsprocessen genom automatisering och effektivisering med höga krav på noggrann hantering och kontroll av information och kvalitet. För detta används smala maskininlärningsmodeller som tränats för specifika uppgifter, icke-generativa språkmodeller och generativa språkmodeller. Olika modeller kan kombineras.

2a Generativ AI för interna processer nära produktion har som syfte att ge stöd för programmeringskod, kvalitetssäkring, dokumentation, metadatahantering, kunskapshantering och intern support. För detta används generativa språkmodeller.

2b Generativ AI för administrativa och organisatoriska uppgifter har som syfte att ge intern effektivisering och stöd i vardagen. För detta används generativa språkmodeller.

3 Generativ AI i externa gränssnitt har som syfte att skapa system som interagerar med statistikanvändare, uppgiftslämnare eller dataleverantörer där systemen utformas med särskild hänsyn till integritet, robusthet och faktakorrekthet. För detta används Model Context Protocol (MCP) och generativ AI där "AI-ready" data är en förutsättning.

Styrande principer

Princip 1: Vi använder AI på ett ansvarsfullt sätt

1a: Etik, integritet och regelefterlevnad	Vi använder AI på ett sätt som upprätthåller förtroendet för SCB genom att följa regelverk och den statliga värdegrunden.
1b: Datakvalitet och tillförlitlighet	Vi säkerställer hög kvalitet och tillförlitlighet i de data som SCB använder för att träna och tillämpa AI-modeller.
1c: Transparens och insyn	Vi är tydliga med när och hur AI används och vi dokumenterar SCB:s AI-modeller. SCB ansvarar för det som publiceras externt med SCB som avsändare.
Motivering	Principen är grundläggande för etisk och ansvarsfull AI-användning. Den återspeglas i processen för maskininlärning och understöds av processen för godkännande av nya datakällor liksom processen för godkännande av programvaror/molntjänster.
Konsekvenser	Förtroendet för SCB kan bibehållas även när vi använder AI-teknik för att producera statistik. I kontakter med användare, uppgiftslämnare, forskare eller dataförädlare ska framgå på vilket sätt AI har använts, med vilket syfte och med vilken data.

Princip 2: Vi använder AI på ett säkert sätt

2a Informationssäkerhet och dataskydd	Vi har ett högt skydd för data genom att följa SCB:s ledningssystem för informationssäkerhet (SCB LIS) och göra konsekvensbedömning vad gäller dataskydd för personuppgifter.
2b Riskbaserat arbetssätt	Vi arbetar riskbaserat i hela livscykeln för att säkerställa egenkontroll samt identifiera lämplig nivå för förvaltning av AI-teknik. Där vi vill använda AI-teknik gör vi riskanalyser för att kunna bedöma villkor och förutsättningar för användning. Riskanalyserna följer SCB LIS riktlinjer för riskanalyser och uppdateras regelbundet.
2c Medarbetarnas kompetens	Vårt riskbaserade arbete bygger på att medarbetarna har tillräcklig kompetens inom AI och god förståelse för internt beslutade styrande dokument inom området.
Motivering	Med denna princip lyfter vi fram att säkerhet och dataskydd är centralt i all AI-användning. Teknikområdet förändras fort och kan inte regleras på ett allmängiltigt sätt och vi behöver därför göra riskanalyser som är tidsbegränsade

	och specifika för varje tillämpning. Detta med syfte att tryggt öppna innovationskraften och ge våra medarbetare tillgång till kraftfulla AI-verktyg.
Konsekvenser	Riskenivån kan anpassas efter var AI ska användas genom att vi gör riskanalyser som tar hänsyn till användningsområdet, liksom om den är införskaffad eller egenutvecklad. Genom att följa processen för maskininlärning har vi en riskhantering inbyggd när vi utvecklar egna AI-modeller, vilket innebär minimerad risknivå när vi inför och förvaltar AI i statistikproduktionen. När det gäller införskaffad AI utgör riskanalyser en del av upphandlingsprocessen och processen för godkännande av programvaror/molntjänster. Användningen styrs till områden där det finns minst risk för skadat förtroende för SCB. Vad som kan godkännas vid ena tidpunkten kan vid senare tillfälle behöva ny riskanalys utifrån förändrade omständigheter i och runt AI-användningen. Med dokumenterade risker inför test och implementering kan vi sätta in anpassade kontrollåtgärder. Kompetensutveckling är nödvändig för alla medarbetare som vill använda AI-system. Det är inte bara kompetensen på AI-området som måste stärkas, utan också kunskapen om hur man bedömer informationsklass för den information som används i AI-system och hur man genomför riskanalyser.
	Princip 3: Vi använder AI på ett effektivt sätt
3a Gemensamma principer och processer	Vi följer gemensamma principer och processer när vi utvecklar vår AI-förmåga. Det gäller särskilt arkitekturprinciper och processerna för maskininlärning, godkännande av nya programvaror/molntjänster och innovation/ idégenerering. Vi bereder AI-frågor horisontellt med hjälp av dessa processer.
3b Nationell och internationell samverkan	Vi samverkar och samarbetar inom AI-området nationellt och internationellt för att dra nytta av det som utvecklas hos andra (t.ex. metoder, modeller, system och stöd), bidra till utvecklingen och öka vår kompetens.
3c Förvaltningsobjektens styrgrupper	Vi använder förvaltningsobjektens styrgrupper för att prioritera nya AI-initiativ. Där tas även beslut innan AI börjar användas i statistikproduktionen. Förvaltningsobjekten ansvarar för att förvalta och vidareutveckla SCB:s AI-komponenter. I beslut ska framgå att policyns principer och SCB:s processer följts och vilka organisatoriska funktioner som konsulterats.
3d Kompetensstöd	Vi underlättar kompetensutveckling inom AI genom att interna och externa utbildningar finns tillgängliga på ett ställe.
Motivering	Genom att arbeta koordinerat och tvärdisciplinärt kan vi lättare nå målsättningarna som satts upp för SCB:s AI-användning.

Vi bereder AI-frågor i lämpliga befintliga organisatoriska funktioner, vilket ska leda till att vi får

- förutsättningar att koordinera arbetet med AI-modeller som ska användas i statistikproduktionen
- förutsättningar att analysera och samordna AI-initiativ
- förmåga att kunna göra prioriteringar av AI-lösningar
- förmåga att hantera AI-riskanalyser samt att
- förutsättningar att planera och koordinera utbildning för hela SCB

Våra principer och processer behöver utvecklas i takt med att vi utvecklar vår AI-användning. Det behöver finnas aktuell information om pågående AI-initiativ, lämpliga AI-utbildningar, internt styrande dokument m.m. på SCB:s intranät (Inblick) och SCB:s AI-sida i SharePoint.

Ytterligare vägledning

SCB:s AI-användning utgår generellt från SCB:s ordinarie styrning och stöd, de viktigaste delarna finns refererade i policyn. AI-riktlinjer, rutiner och annat som rör AI-användning mer specifikt finns samlat på Inblick och en särskild AI-sida i SharePoint. SCB:s process för maskininlärning i statistikproduktionen finns i Statistikproduktionsstödet, SPS, under "Övergripande processer".